

Fənn sillabusu

İxtisas: 050706- "Biznesin idarə edilməsi"
Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə ""
Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "Beynəlxalq biznes"
Fənn proqramı: Kafedranın 11 fevral 2025 ci il 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.
Fənn haqqında məlumat:
Kodu: İPFS-B 03

Tədris ili: IV (2024-2025) Semestr:

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris yükü: Cəmi: 60 saat- (30 s. müəhazirə , 30 məşğələ)

AKTS üzrə kredit: 4

II. Müəllim haqqında məlumat:

Fənni tədris edən müəllimin adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:

b\m Axundov Firdovsi Allahverdi oğlu

Məsləhət günləri və saatları: II gün saat 1400-1600

E-mail ünvanı: fir.axundov@gmail.com

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki materiallar:

Əsas:

1. V.K. Lomakin. "Dünya iqtisadiyyatı", 2013
2. F.R. Mirişli. "Dünya iqtisadiyyatı", 2015
3. Əliyev Ş.T " Azərbaycanın xarici iqtisadi siyasəti", Dərs vəsaiti. Bakı 2015
4. Feyzullabəyli İ.Ə " Beynəlxalq ticarət işi" Bakı 2014
5. Məhərrəmov A.M., Aslanov H.H. "Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi" Bakı 2018
6. Biznesin əsasları. Dərslik. Prof. A.B. Abbasovun ümumi elmi redaktəsi ilə. Bakı, 2005
7. İ.Ş. Qarayev. "Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi" Bakı, 2011 dərslik
8. Şəkəraliyev A.Ş. Dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq iqtisadi münasibətlər. Bakı, 1999
9. A. Məhərrəmov, L. Abışlı. "Müəssisənin iqtisadiyyatı". Bakı, 2013.

Əlavə

8. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. М-2001
9. Буглай В.В. Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения. М- 2001
10. Малкова И.В. Мировая экономика, М - 2005

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Makroiqtisadiyyat" "Mikroiqtisadiyyat", "Beynəlxalq iqtisadiyyat" və "Biznesin əsasları" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V. Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Dünya iqtisadiyyatı" və "Marketing" fənləri tədris edilir.

VI. Kursun təsviri və məqsədi: Bu fənn biznesin idarə edilməsi ixtisaslı mütəxəssislərə Beynəlxalq biznes haqqında ətraflı məlumat verir. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində beynəlxalq biznesin ayrı-ayrı sferaları arasında mövcud olan problemlərin həlli istiqamətləri, xarici-iqtisadi siyasətin təşkilində əlverişli sahibkarlıq mühitinin formalaşdırılması, beynəlxalq aqrobiznesin məqsəd və vəzifələri, beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri, marketingin beynəlxalq biznesdə rolu, xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi, aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq və digər məsələlərlə bağlı nəzəri bilikləri formalaşdırır.

Tələbələrə ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatların inkişafı, biznes fəaliyyətinin prinsip və xüsusiyyətlərini, biznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq formalarının daha da təkmilləşdirilməsini və dünya təcrübəsinə əsaslanan beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətlərini elmi əsaslarla daha dərinlən öyrədilməsindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduğu əsasında nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməyə.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, Seminar 30 saat, Cəmi: 60 saat

№	Mövzuların adı	O cümlədən	
		Mühazirə	Seminar
1	Mövzu 1. Beynəlxalq biznesin məqsəd və vəzifələri. Dünya iqtisadi sistemində biznes mühiti Plan: 1. Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu 2. Beynəlxalq biznesin növləri. 3. Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları 4. Beynəlxalq biznesin təşkili formaları Mənbə: (1,4,5,6)	2	2
2	Mövzu 2. Dünya iqtisadi sistemində biznes mühiti Plan: 1. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti 2. Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu 3. Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti Mənbə: (2,5,6)	2	2
3	Mövzu 3. Beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri. Plan: 1. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya 2. İqtisadi inteqrasiyaların əsas formaları 3. Azad iqtisadi zonalar Mənbə: (1,3,5)	2	2
4	Mövzu 4. Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi Plan: 1. Xarici iqtisadi fəaliyyətin formalaşması zəruriliyi 2. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi 3. İdxal və ixracın müasir vəziyyəti və onun tənzimlənmə istiqamətləri Mənbə: (2,4,5)	2	2
5	Mövzu 5. Beynəlxalq ticarətin strukturu. Plan: 1. Qlobal ticarətin əmtəə və coğrafi strukturu 2. Xarici ticarətin tənzimlənməsi üsulları 3. Beynəlxalq ticarətin əsas göstəricilər sistemi Mənbə: (2,4,5)	2	2
6	Mövzu 6. Beynəlxalq ticarətin təşkili mexanizmi Plan: 1. Beynəlxalq ticarətin forma və metodları 2. Xarici ticarət siyasətinin əsas istiqamətləri (proteksionizm və liberalizm) 3. Qlobal ticarət və əsas trendlər Mənbə: (2,3,5)	2	2

7	Mövzu 7. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri və investisiya Plan: 1. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri 2. Dünya Ticarət Təşkilatı və onun qlobal iqtisadi sistemdə mövqeyi 3. Xarici investisiya və onun əsas növləri Mənbə:(2,4,5)	2	2
8	Mövzu 8: Beynəlxalq biznesdə marketing . Plan: 1.Beynəlxalq marketingin mühüm prinsipləri 2.Marketing və vasitəçilərlə satışın formaları 3.Marketingin beynəlxalq biznesdə rolu 4.Müəssisələrdə qlobal marketing strategiyası Mənbə:(1,3,4,7)	2	2
9	Mövzu 9. Beynəlxalq biznesdə aqrar sektorun inkişaf istiqamətləri Plan: 1. Dünya aqrar sektorunun inkişaf meylləri 2. Qlobal aqrobiznes və onun əsas həlqələri 3. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və tənzimlənməsi Mənbə: (2,5,7)	2	2
10	Mövzu 10. Xarici ölkələrdə sənayenin inkişaf xüsusiyyətləri Plan: 1. Dünya sənaye sektoru və onun inkişaf xüsusiyyətləri 2. Dünya iqtisadiyyatında sənayenin əhəmiyyəti 3. Dünya iqtisadiyyatının yanacaq-enerji kompleksi Mənbə(5 ,7,9)	2	2
11	Mövzu 11.Beynəlxalq biznesdə turizm Plan: 1. Beynəlxalq turizm anlayışı 2. Beynəlxalq turizmin beynəlxalq hüquq sistemində tutduğu yer 3. Beynəlxalq turizm hüququnun özünəməxsus prinsipləri Mənbə(5 ,7,9)	2	2
12	Mövzu 12. Beynəlxalq biznesdə gömrük hüququ Plan: 1. Gömrük orqanlarının hüquq və vəzifələri. 2. Gömrük hüququ sistemi və mənbələri. 3. Gömrük hüququnun pozulmasına görə məsuliyyət. Mənbə:(2,3,9)	2	2
13	Mövzu 13. Beynəlxalq biznesdə nəqliyyat və kommunikasiya sektorunun inkişaf xüsusiyyətləri Plan: 1. Qlobal nəqliyyat sisteminin mahiyyəti və əsas dəhlizlər 2. Nəqliyyat sektorunun geosiyasi, geoiqtisadi və geostrateji tərəfləri 3. Dünya iqtisadi sistemində rabitənin rolu 4. İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf xüsusiyyətləri Mənbə:(1,2,3,6)	4	4

14	Mövzu 14: Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması Plan: 1. Etibarlı tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması strategiyası 2. Firmaların işgüzar reputasiyası 3. Danışıklara hazırlıq işləri və prosesin aparılması qaydaları 4. İkitərəfli razılaşmalar və sazişlərin rəsmiləşdirilməsi prosedurları Mənbə: (4,7,8)	2	2
	Cəmi:	30	30

XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı təsərrüfat subyektlərinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, məlumatları müqayisəli şəkildə təhlil etməyi, nəticələri qiymətləndirməyi, idarəçiliyin təmin edilməsində həvəsləndirilmə metodlarına diqqət yetirməyi və s. nail olmağı bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmununu mənimsəyir;
- Beynəlxalq biznesin siyasi, iqtisadi və hüquqi mühitini öyrənir,
- Beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri barədə məlumatlar əldə edir
- Beynəlxalq biznesdə marketing fəaliyyətinin mahiyyətini mənimsəyir,
- Aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq formalarını öyrənir
- Müstəqil analiz etmə bacarığına yiyələnir;

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları

1. Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu
2. Beynəlxalq biznesin növləri.
3. Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları
4. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti
5. Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu
6. Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti
7. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya
8. İqtisadi inteqrasiyaların əsas formaları
9. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi
10. Qlobal ticarətin əmtəə və coğrafi strukturu
11. Xarici ticarətin tənzimlənməsi üsulları
12. Beynəlxalq ticarətin forma və metodları
13. Xarici ticarət siyasətinin əsas istiqamətləri
14. Qlobal ticarət və əsas trendlər
15. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri

II Kollektiv sualları

1. Xarici investisiya və onun əsas növləri
2. Beynəlxalq marketingin mühüm prinsipləri
3. Marketing və vasitəçilərlə satışın formaları
4. Marketingin beynəlxalq biznesdə rolu
5. Dünya aqrar sektorunun inkişaf meylləri

6. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və tənzimlənməsi
7. Dünya sənaye sektoru və onun inkişaf xüsusiyyətləri
8. Dünya iqtisadiyyatında sənayenin əhəmiyyəti
9. Beynəlxalq turizm anlayışı
10. Beynəlxalq turizmin beynəlxalq hüquq sistemində tutduğu yer
11. Gömrük orqanlarının hüquq və vəzifələri.
12. Gömrük hüququ sistemi və mənbələri.
13. Qlobal nəqliyyat sisteminin mahiyyəti və əsas dəhlizlər
14. İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf xüsusiyyətləri
15. Etibarlı tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması strategiyası

XIV. İmtahan sualları:

1. Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu
2. Beynəlxalq biznesin növləri.
3. Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları
4. Beynəlxalq biznesin təşkili formaları
5. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti
6. Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu
7. Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti
8. Beynəlxalq iqtisadi integrasiya
9. İqtisadi integrasiyaların əsas formaları
10. Azad iqtisadi zonalar
11. Xarici iqtisadi fəaliyyətin formalaşması zəruriliyi
12. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi
13. İdxal və ixracın müasir vəziyyəti və onun tənzimlənmə istiqamətləri
14. Qlobal ticarətin əmtəə və coğrafi strukturu
15. Xarici ticarətin tənzimlənməsi üsulları
16. Beynəlxalq ticarətin əsas göstəricilər sistemi
17. Beynəlxalq ticarətin forma və metodları
18. Xarici ticarət siyasətinin əsas istiqamətləri (proteksionizm və liberalizm)
19. Qlobal ticarət və əsas trendlər
20. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri
21. Dünya Ticarət Təşkilatı və onun qlobal iqtisadi sistemdə mövqeyi
22. Xarici investisiya və onun əsas növləri
23. Beynəlxalq marketinqin mühüm prinsipləri
24. Marketinq və vasitəçilərlə satışın formaları
25. Marketinqin beynəlxalq biznesdə rolu
26. Müəssisələrdə qlobal marketinq strategiyası
27. Dünya aqrar sektorunun inkişaf meylləri
28. Qlobal aqrobiznes və onun əsas həlqələri
29. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və tənzimlənməsi
30. Dünya sənaye sektoru və onun inkişaf xüsusiyyətləri
31. Dünya iqtisadiyyatında sənayenin əhəmiyyəti
32. Dünya iqtisadiyyatının yanacaq-enerji kompleksi
33. Beynəlxalq turizm anlayışı
34. Beynəlxalq turizmin beynəlxalq hüquq sistemində tutduğu yer
35. Beynəlxalq turizm hüququnun özünəməxsus prinsipləri
36. Gömrük orqanlarının hüquq və vəzifələri.
37. Gömrük hüququ sistemi və mənbələri.
38. Gömrük hüququnun pozulmasına görə məsuliyyət.
39. Qlobal nəqliyyat sisteminin mahiyyəti və əsas dəhlizlər
40. Nəqliyyat sektorunun geosiyasi, geoiqtisadi və geostrateji tərəfləri

13. Dünya iqtisadi sistemində rəqabətin rolu
14. İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf əhəmiyyətləri
15. Ehtibarlı tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması strategiyası
16. Firmaların işgüzar reputasiyası
17. Dərnəqlərə hazırlıq işləri və prosesin aparılması qaydaları
18. İkitərəfli razılaşmalar və sənədlərin rəsmiləşdirilməsi prosedurları

"Beynəlxalq biznes" fənninin sillabusu *Biznesin idarə edilməsi istiqamətində öyrənmə planı əsasında tərtib* edilmişdir.

Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.
(11 fevral 2025-ci il, 06 sayılı protokol)

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:



dos A. Əfəndiyeva

h/ müəll. F. Axundov